HE 195/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

EDUSKUNNAN YMPÄRISTÖVALIOKUNTA
27.2.2018
Yhteiskuntasuhdejohtaja Jorma Mikkonen
Lassila & Tikanoja

© Lassila & Tikanoja Oyj

JÄTE EI OLE UHKA VAAN MAHDOLLISUUS

Kaatopaikat

- Hygieniauhan torjuminen
- Jätteiden talteenotto ja turvallinen hautaaminen

Kierrätys

- Syntypaikkalajittelu
- Etusijajärjestys
- Tuottajavastuu
- Vaiheittain eroon kaatopaikoista

1960 **1980** **1990** **2000** **2010** **2020**

Massapoltto

- Tavoitteena jätteen hävittäminen
- Jätteiden hyödyntäminen vähäistä
- Kalliit ja pitkäkestoiset ratkaisut
- Hygieniauhan torjuminen
- Jätteiden talteenotto ja turvallinen hautaaminen

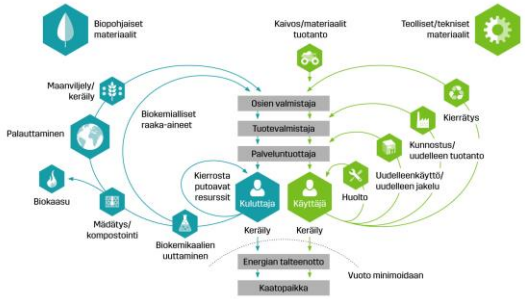

Kiertotalous

- Suljettu kierto
- Uudelleenkäyttö ja -valmistus
- Korjaustoiminta
- Kulutuksesta käyttämiseen
- Uudet teknologiat ja palvelumallit

© Lassila & Tikanoja Oyj

HALLITUKSEN TAVOITTEENA ON TEHDÄ SUOMESTA KIERTOTALOUDEN JOHTAVA MAA

”Muutetaan jätelakia siten, että kunnille jätelaissa annetut yksinoikeudet rajataan asumisessa syntyviin jätteisiin alueelliset erityispiirteet huomioiden”

”Yhdyskuntajätteen kierrätysaste nostetaan vähintään 50 prosenttiin”

Tulevien kierrätyksen vähimmäistavoitteiden saavuttaminen edellyttää radikaaleja uudistuksia suomalaiseen jätepolitiikkaan !

© Lassila & Tikanoja Oyj

SUOMEN ON TEHTÄVÄ RADIKAALEJA UUDISTUKSIA JÄTEPOLITIIKKAAN PÄÄSTÄKSEMME EU:N MINIMITAVOITTEISIIN

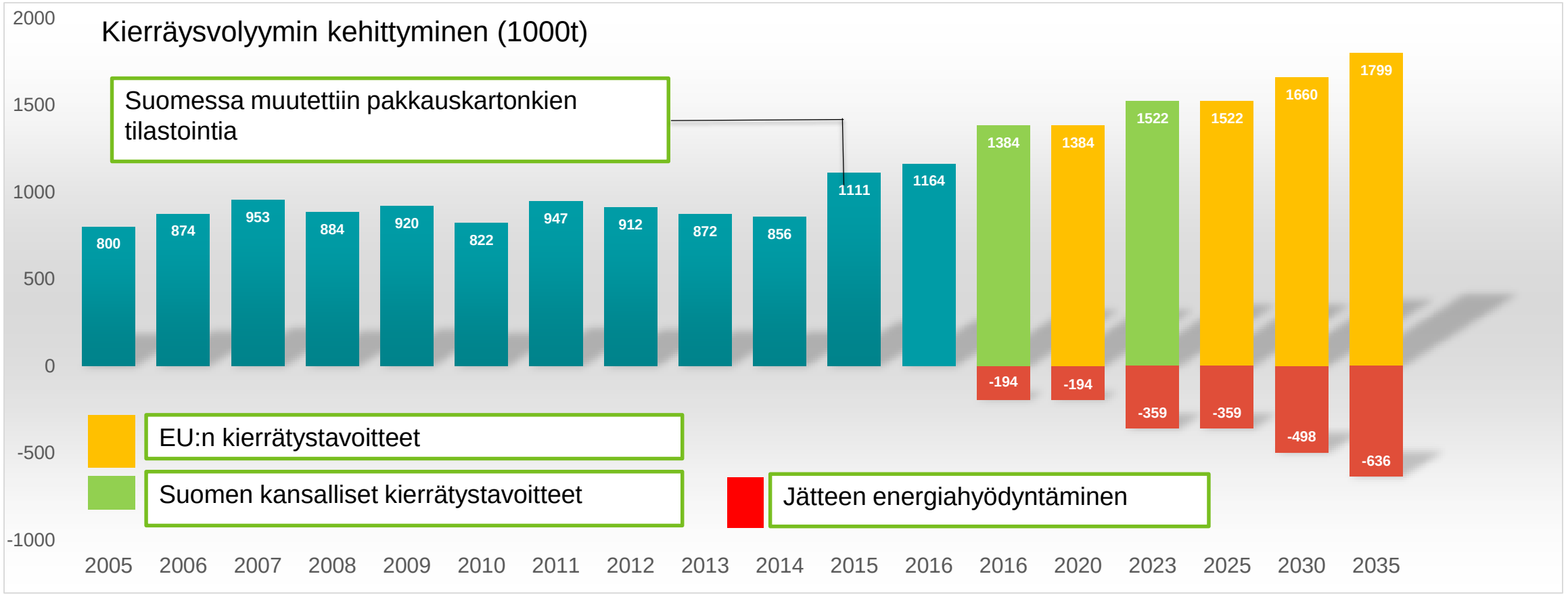

© Lassila & Tikanoja Oyj

VALMISTELUSSA OLLUT JÄTELAIN MUUTOSKOKONAISUUS

- Valinnan vapauksien lisääminen (Eli palataan vanhan jätelain mukaiseen tilanteeseen)
- Sähköinen markkinapaikka
- Kuntien toisisijainen vastuun täsmentäminen
- Kuntien verovaroin investoidun jätteenkäsittelyinfran eriyttäminen ja avaaminen markkinoille
- Kuntien omistamille jäteyhtiöille erityispoikkeamat hankintalakiin

- Annetaan Puolustusvoimille, Senaatti-kiinteistölle, Terveys- ja opetussektorille oikeus itse päättää miten jätehuolto ja kierrätys totetetaan
- Siirretään jatkovalmisteluun
- Siirretään jatkovalmisteluun
- Ei toteuteta
- Ehdotetaan kuntien omistamille jäteyhtiöille 13 vuoden siirtymää hankintalain sidosyksikkörajoihin

YHTEENVETO

- Valinnanvapauksien lisääminen jätehuoltoon on kriittistä kierrätyksen ja uusien innovaatioiden kehittymiseksi
  - Kehitetään kierrätystä asiakaslähtöiseen suuntaan tekemällä siitä entistä helpompaa. Useat uudet aloitteet (kinkkutemppu, helpponouto, romukioski, joukkoistamisratkaisut) törmäävät jätelain kankeaan hierarkiaan ja edellyttävät kuntakohtaisia toimilupia
- Toimiva toisijainen vastuu varmistaa jätehuoltopalveluiden saannin kaikissa olosuhteissa.
- Kunnallisille osakeyhtiöille ehdotettu 13 vuoden siirtymä on täysin kohtuuton ja sen vaarantaa kriittiset uudistukset, joita tarvitaan kiristyvien kierrätystavoitteiden saavuttamiseki
  - Markkinaehtoisen toiminnan volyymeista suuri osa tulee rakenussektorilta, jossa on täysin toimivat markkinat (pilaantuneet maat, rakennus- ja purkujäte)
  - Muutosten kokonaisvaikutus kuntayhtiöiden toimintaan on marginaalinen (10 %), josta suuri osa on yksityisiltä ostettua palvelua
  - Vertailukohtana Kunta voi Jätelain mukaan ottaa yritykseltä hallinnollisella päätöksellä koko liiketoiminnan jätteen kuljetustoiminnan osalta ja tähän yrityksille on annettu 3 vuoden sopeutumisaika.

© Lassila & Tikanoja Oyj

TARVITAANKO 13 VUODEN SIIRTYMÄN MUUTAMAN KUNNALLISEN JÄTEYHTIÖN TOIMINNAN SOPEUTTAMISEEN ?

Kunnallinen jäteyhtiö	Lakisääteinen toiminta	Markkinaehtoinen toiminta	Yhteensä (liikevaihto/ tulot/tuotto)	Markkinaehtoisen osuus %	Lisätieto: luvut eivät täysin vertailukelpoisia, käytössä eri tunnuslukuja	Markkinaehtoisen osuus 2015 %
Botniarosk Oy Ab	2 858	36	2 894	1,3 %		0,5 %
Ekorosk Ab Oy			8 019	0,0 %	Osuuksia ei ole ilmoitettu	16,0 %
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	10 399	847	11 246	7,5 %		8,7 %
Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy	11 054	1 874	12 928	14,5 %		9,5 %
Jätekukko Oy			20 308	0,0 %	Osuuksia ei ole ilmoitettu	27,4 %
Kiertokapula Oy	18 905	1 215	20 120	6,0 %		11,1 %
Kymenlaakson Jäte Oy	13 431	2 812	16 242	17,3 %		15,3 %
Lakeuden Etappi Oy	19 486	2 213	21 699	10,2 %		10,4 %
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy	9 338	1 155	10 493	11,0 %		13,4 %
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy	24 420	2 260	26 680	9,3 %	Yhtiö ilmoittaa markkinaehtoisen palvelujen tuloksen	3,0 %
Metsäsairila Oy	5 965	174	6 140	2,8 %		3,5 %
Millespakka Oy					Ei saatavissa julkisesti verkossa	6,2 %
Mustankorkea Oy	10 574	740	11 314	6,5 %		8,9 %
Napapiirin Residuum Oy			5 878	0,0 %	Osuuksia ei ole ilmoitettu	0,0 %
Oulun Jätehuolto Oy (nyk. Kiertokaari Oy)	16 839	1 419	18 257	7,8 %	Yhtiö ilmoittaa tulot ja tuloksen	8,1 %
Perämeren Jätehuolto Oy	4 470	33	4 504	0,7 %		0,0 %
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	37 581	1 811	39 392	4,6 %		9,4 %
Puhas Oy	8 400	408	8 808	4,6 %		4,3 %
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy	14 164	2 338	16 502	14,2 %		15,5 %
Rosk'n Roll Oy Ab	12 702	2 118	14 820	14,3 %		9,5 %
Sammakkokangas Oy	3 137	683	3 821	17,9 %		12,0 %
Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy	2 491	228	2 719	8,4 %		-
Stormossen Ab Oy	13 128	2 512	15 639	16,1 %		17,8 %
Vestia Oy	9 125	962	10 087	9,5 %		8,1 %
Ylä-Savon Jätehuolto Oy					Ei saatavissa julkisesti verkossa	7,6 %
Yhteensä	**248 468**	**25 839**	**308 511**	**8,4 %**		

L&T:N KESKEISIMMÄT ASIAKASHYÖDYT:

VÄHEMMÄN JÄTETTÄ, VÄHEMMÄN KULUTUSTA, VÄHEMMÄN KULUJA.

KESTÄVÄÄ TYÖTÄ